

Udskriftsdato: 24. januar 2021

KEN nr 9631 af 09/08/2018 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 44-18 om hjælpemiddel - forbrugsgode - merudgift - sektoransvar - apoteksprodukt - behandlingsredskab

---

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: 2017-2140-48396

Ankestyrelsens principafgørelse 44-18 om hjælpemiddel - forbrugsgode - merudgift - sektoransvar - apoteksprodukt - behandlingsredskab

Principafgørelsen fastslår, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gazeservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de fremstilles og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Principafgørelsen beskriver, hvordan produkterne trods det, skal behandles efter forskellige regelsæt, afhængigt af hvilken sammenhæng de indgår i. Det kan være sundhedslovgivningen, reglerne om hjælpemidler, forbrugsgoder eller reglerne om nødvendige merudgifter.

1. Behandlingsredskaber

Behandlingsredskaber er redskaber, som borger forsynes med som led i behandling i sundhedsvæsenet, eller som fortsættelse af den iværksatte behandling.

Der kan ikke ydes hjælp til behandlingsredskaber efter servicelovens regler.

Udgifter til behandlingsredskaber skal afholdes af sundhedsvæsenet efter reglerne i sundhedslovgivningen.

Hvis en udgift til et behandlingsredskab ikke kan afholdes efter sundhedslovgivningen, medfører det ikke, at hjælpen kan ydes efter den sociale lovgivning. Det skyldes, at behovet for udstyret eller tilbehøret er en følge af en iværksat behandling, og ikke en direkte følge af en nedsat funktionsevne.

2. Hjælpemidler

Kommunen yder støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendigt for at den pågældende borger kan udøve et erhverv. Hjælpemidler er produkter, der er fremstillet med henblik på at afhjælpe en nedsat funktionsevne.

Det er en betingelse for at få støtte til et hjælpemiddel, at den konkrete borger har et væsentligt behov for hjælpemidlet.

Væsentlighedsvurderingen er konkret og individuel og foretages ud fra en samlet vurdering af hjælpemidlets betydning for at kunne afhjælpe borgerens funktionsnedsættelse. Kommunen kan lægge vægt på blandt andet helbredsmæssige forhold, sociale forhold, muligheden for at leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation, og om der findes andre måder at kompensere for funktionsnedsættelsen på.

3. Integreret del af et hjælpemiddel eller af et behandlingsredskab

Et produkt, der er meget nært knyttet til et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab, må anses for en integreret del af hjælpemidlet eller behandlingsredskabet.

Udstyr og tilbehør, der er nødvendigt for at borger kan anvende et bevilget hjælpemiddel, er så nært knyttet til hjælpemidlet, at det må anses for at være en integreret del af dette. Det er kommunen, der er ansvarlig for denne ydelse.

Eksempler på udstyr og tilbehør, der er en integreret del af hjælpemidlet:

- bedøvelsesplastre og vandskyende plaster, som er nødvendige for anvendelsen af insuflon.
- gaze, gazeservietter, creme og handsker til brug ved stomi.
- plaster til brug ved proteser.

Udstyr og tilbehør, der er nødvendigt for at borger kan anvende et behandlingsredskab, er så nært knyttet til behandlingsredskabet, at det må anses for at være en integreret del af dette. Det er sundhedssektoren, der er ansvarlig for denne ydelse.

Eksempler på udstyr og tilbehør, der er en integreret del af behandlingsredskabet:

- undertøj med særlig lomme til insulinpumpe.
- spritprodukter til desinficering af stikkested ved brug af insulinpumpe.

Hvis produktet ikke kan anses for en integreret del af et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab, skal kommunen vurdere, om der kan ydes hjælp til produktet efter servicelovens regler om forbrugsgoder eller nødvendige merudgifter.

Produktet skal vurderes efter reglerne om forbrugsgoder, hvis produktet i den konkrete situation skal afhjælpe borgerens varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne. Herefter skal der foretages en væsentlighedsvurdering.

Produktet skal vurderes efter reglerne om nødvendige merudgifter, hvis produktet i den konkrete situation ikke skal afhjælpe borgerens nedsatte funktionsevne, men alligevel er nødvendigt for, at borger kan leve et så normalt liv som muligt på trods af den nedsatte funktionsevne.

Produkterne kan ikke betragtes som hverken driftsudgifter eller sædvanligt indbo.

4. Forbrugsgoder

Forbrugsgoder er produkter, der fremstilles og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Kommunen yder støtte til forbrugsgoder til personer med varigt nedsat funktionsevne, når forbrugsgødet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendigt for at den pågældende borger kan udøve et erhverv.

Væsentlighedsvurderingen foretages på samme måde som ved hjælpemidler. Det afgørende er, at behovet for forbrugsgødet sammenholdt med den konstaterede funktionsnedsættelse er af tilstrækkeligt omfang til, at der reelt bliver tale om en væsentlig afhjælpning eller lettelse.

Støtten til forbrugsgoder udgør 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Kommunen yder kun støtte til et forbrugsgode, hvis udgiften er over 500 kr. Der kan ydes støtte til løbende udgifter til forbrugsgoder, hvis den samlede udgift overstiger 500 kr. indenfor en overskuelig og rimelig periode.

Hvis et forbrugsgode udelukkende fungerer som et hjælpemiddel, yder kommunen støtte til den fulde anskaffelsespris. Ved denne vurdering skal kommunen tage udgangspunkt i kompensationsprincippet, hvorefter personer med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af den nedsatte funktionsevne. Det afgørende er derfor, om produktet alene kompenserer for den nedsatte funktionsevne, eller om borger vil blive overkompenseret ved en bevilling som et hjælpemiddel.

5. Merudgifter

Kommunen skal dække nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Kommunen skal også dække nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år, som har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Det er en betingelse for bevilling efter reglerne om merudgifter, at borger er omfattet af personkredsen herfor. Det er også en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven eller anden lovgivning.

Personkredsen for støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder er ikke helt identisk med personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter. Børn, hvis lidelse er langvarig men ikke varig, er ikke omfattet af personkredsen for støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, men kan være omfattet af personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter. Hvis barnet er omfattet af personkredsen for støtte til merudgifter, skal kommunen yde støtte til nødvendige merudgifter, hvis merudgifterne er en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne.

Hvis en borger med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne søger om et produkt, der for denne konkrete borger har et afhjælpningsformål, og kommunen giver afslag efter reglerne om hjælpe-

midler/forbrugsgoder, fordi væsentlighedskriteriet ikke er opfyldt, eller fordi produktet koster under 500 kr., kan borger ikke få hjælp efter reglerne om merudgifter.

Hvis den samme borger søger om et produkt, der ikke for den konkrete borger har et afhjælpningsformål, men skal anvendes til fx pleje, hygiejne eller lindring, kan kommunen yde hjælp efter reglerne om merudgifter.

Som eksempler kan nævnes fugtighedscreme, der alene lindrer og ikke helbreder borgers lidelse, og vådservietter og engangsvaskeklude til brug ved personlig hygiejne.

Hvis borger har fået bevilget et produkt som et forbrugsgode, yder kommunen støtte med 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art. Kommunen kan ikke herudover yde hjælp efter merudgiftsreglerne til de 50 pct. af produktet, der ikke dækkes efter reglerne om forbrugsgoder.

Kommunen kan heller ikke yde hjælp efter reglerne om merudgifter til et forbrugsgode (eller flere inden for en overskuelig og rimelig periode), der er under bagatelgrænsen på 500 kr.

6. Særlige bestemmelser i hjælpemiddelbekendtgørelsen

Nogle konkrete hjælpemidler som fx injektions- og testmaterialer til diabetikere og stomihjælpemidler, er omfattet af specialbestemmelser i hjælpemiddelbekendtgørelsen. Plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gazeservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter vil ofte kunne anvendes sammen med disse hjælpemidler, men vil ikke kunne bevilges efter reglerne om hjælpemidler, da de ikke er fremstillet specielt med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne.

Sådanne produkter kan derfor heller ikke betragtes som selvstændige diabeteshjælpemidler eller stomihjælpemidler efter hjælpemiddelbekendtgørelsen.

Der ydes også støtte til hudprodukter med kosmetiske formål som hjælpemidler i de tilfælde, som er nævnt i hjælpemiddelbekendtgørelsen. Der skal ikke efterfølgende foretages en vurdering efter andre bestemmelser i den sociale lovgivning.

Konkrete sager

Produkter, der er en integreret del af et behandlingsredskab

I sag nr. 1 havde ansøgeren ikke ret til bevilling af bedøvelsesplastre til insulinpumpe efter service-lovens regler.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at insulinpumpen var udleveret fra hospitalet, som også ydede oplæring og løbende kontrol af brugen af pumpen. Pumpen måtte derfor betragtes som et behandlingsredskab. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at bedøvelsesplastre skulle anvendes, når insulinpumpens nål skulle

skiftes hver tredje dag. Ansøgeren havde nåleskræk, og det var derfor ikke muligt at skifte nålen på pumpen uden brug af bedøvelsesplastre.

Ankestyrelsen vurderede derfor, at plastrene skulle bevilges sammen med pumpen af den ansvarlige sektor, det vil sige sundhedssektoren. Ankestyrelsen vejledte ansøgeren om at kontakte sygehuset, hvis ansøgeren ønskede ansøgningen om bedøvelsesplastre behandlet efter sundhedslovgivningen.

Produkter, der er en integreret del af et hjælpemiddel

I sag nr. 2 havde ansøgeren ret til bevilling af plastre til en benprotese, som var bevilget efter hjælpemiddelreglerne.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at benprotesen skulle udskiftes cirka én gang om året og i den forbindelse gnavede i huden og gav sår. Ansøgeren kunne i denne periode ikke bruge protesen uden brug af plastre. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at ansøgerens hud var ekstra følsom, fordi hun i forbindelse med amputationen fik foretaget hudtransplantation til stumpen.

Ankestyrelsen vurderede derfor, at udgiften til plastre var så tæt knyttet til ansøgerens benprotese, at udgiften skulle dækkes sammen med benprotesen som en integreret del af denne. Plastre skulle derfor også bevilges efter reglerne om hjælpemidler.

Produkter til afhjælpning

I sag nr. 3 hjemviste Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling i kommunen. Kommunen skulle tage stilling til, om ansøgeren havde ret til hjælp til cremer, gaze, vådservietter og handsker.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at de ansøgte produkter skulle afhjælpe, at ansøgeren som følge af sin varigt nedsatte funktionsevne ikke kunne bruge toilet og toiletpapir på almindelig vis. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at ansøgeren ikke var tilstrækkeligt afhjulpet med et toiletsæde med indbygget skyl.

Ankestyrelsen vurderede derfor, at ansøgningen om creme, gaze, vådservietter og handsker skulle behandles efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne. Ankestyrelsen vurderede dog også, at sagen ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger til, at Ankestyrelsen på det foreliggende grundlag kunne afgøre, om ansøgeren efter en konkret og individuel vurdering opfyldte de nærmere betingelser for bevilling efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpningsformål.

Produkter til lindring, hygiejne eller pleje

I sag nr. 4 havde ansøgeren ikke ret til fedtcreme og vaskegel efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder. Ankestyrelsen hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen efter reglerne om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgeren havde behov for fedtcreme og vaskegel til at lindre pustler og sårddannelser på hænder og fødder som følge af pustuløs psoriasis. Ansøgers hud var smertende og stram og hang fast i tøj og sko. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at ansøgeren var bevilget bomulds- og

engangshandsker efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder med henblik på at afhjælpe hende, når hun færdedes offentligt, og når hun var i kontakt med fødevarer.

Ankestyrelsen vurderede derfor, at ansøger ikke havde ret til bevilling af fedtcreme og vaskegel efter reglerne om forbrugsgoder, da produkterne ikke havde et afhjælpningsformål for hende.

Ankestyrelsen lagde også vægt på, at ansøgerens behov for fedtcreme og vaskegel var en konsekvens af hendes nedsatte funktionsevne, og at produkterne lindrede hendes hud, så hun derved var i stand til at leve et så normalt liv som muligt. Ankestyrelsen lagde dog også vægt på, at der manglede konkrete oplysninger om, hvorvidt behandlingsmulighederne var udtømte. Der manglede også oplysninger om, hvorvidt det var lægeligt anbefalet, at ansøgeren anvendte fedtcreme og vaskegel til lindring af hudgenerne.

Ankestyrelsen vurderede derfor, at ansøgningen skulle behandles efter reglerne om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

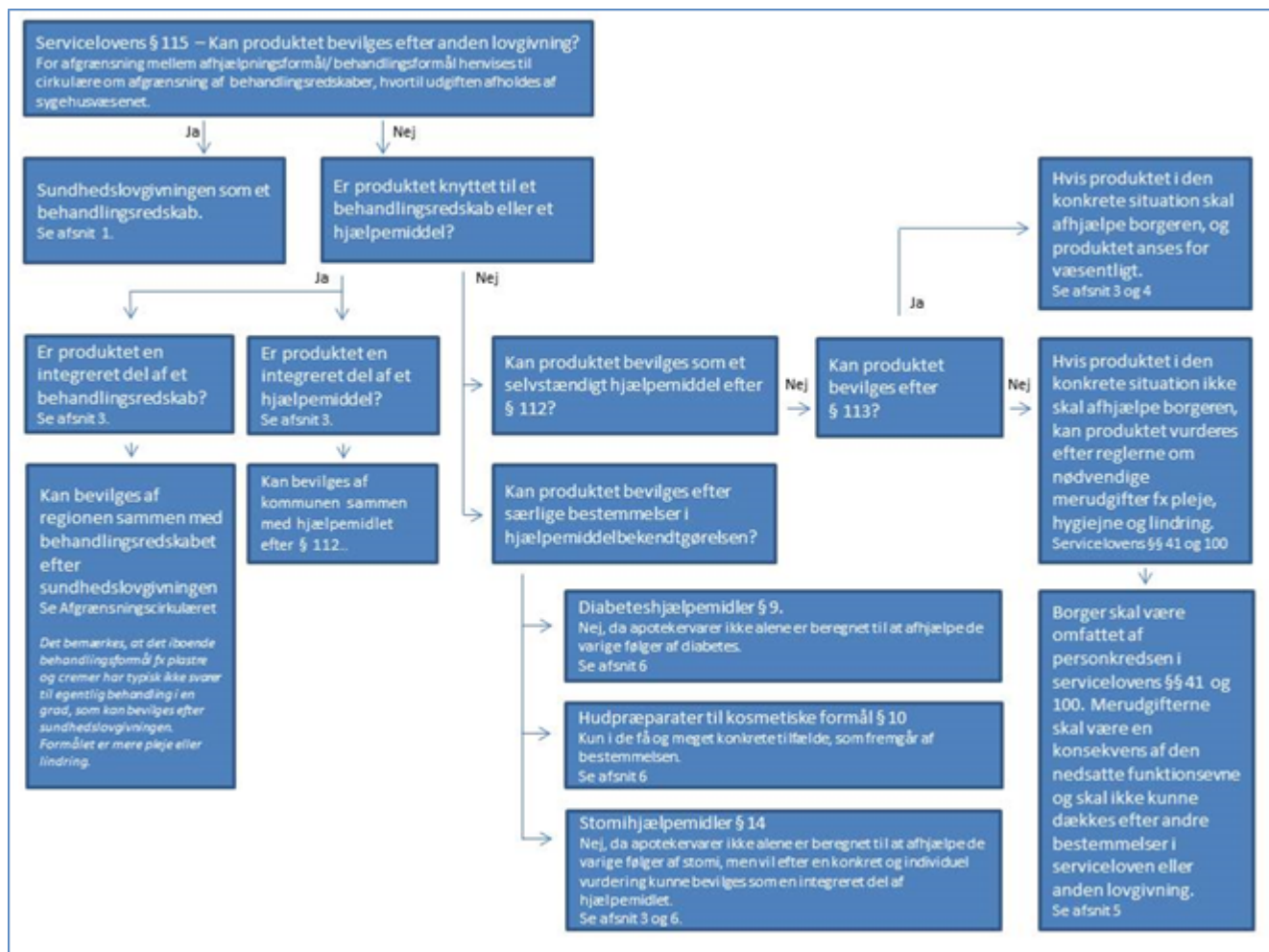
Spritprodukter til diabetespatienter

I sag nr. 5 hjemviste Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling i kommunen. Kommunen skulle igen tage stilling til, om ansøgeren havde ret til hjælp til spritservietter til brug for blodsuktermåling.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgeren led af diabetes og derfor foretog måling af blodsukker. I den forbindelse brugte han spritservietter for at sikre en god hygiejne. Ankestyrelsen lagde også vægt på, at der manglede oplysninger om, hvorvidt der var særlige forhold som gjorde, at ansøgeren ikke kunne foretage måling af blodsukker uden brug af spritservietter. Der manglede også oplysninger om, hvorvidt der var særlige forhold som gjorde, at spritservietterne var nødvendige for, at ansøgeren kunne leve et så normalt liv som muligt.

Ankestyrelsen lagde til grund, at blodsuktermålingsapparatet var bevilget som diabeteshjælpemidler.

Ankestyrelsen vurderede, at ansøgeren ikke havde ret til spritservietter efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpningsformål, da spritservietterne skulle anvendes til hygiejne og ikke til afhjælpning. Ankestyrelsen vurderede også, at ansøgningen skulle behandles efter reglerne om hjælpemidler og efter reglerne om nødvendige merudgifter.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagerne principielt med henblik på en samlet belysning af, hvordan ansøgninger om plastrer, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gageservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter skal vurderes efter den sociale lovgivning.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort ved lovebekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018:

- § 41, stk. 1, om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af et barn, som er en konsekvens af barnets funktionsnedsættelse.
- § 100, stk. 1, om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen, som er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.
- § 112, stk. 1, om hjælpemidler til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne.
- § 113, stk. 1-5, om forbrugsgoder til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne.
- § 115 om afgrænsningen til anden lovgivning.

Bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven (hjælpemiddelbekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 1247 af 13. november 2017:

- § 9, stk. 1, om diabeteshjælpemidler.
- § 10 om hudpræparater til kosmetiske formål.
- § 14 om stomihjælpemidler.

Praksis

Gældende:

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

- **C-30-07** om plastre til brug sammen med hjælpemidlet insuflon.

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historiske). Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

- **O-90-95** om Compeed/Duoderm.
- **C-58-01** om stof- og gummihandsker, kemikaliepuder til varmethandsker og Duodermplaster.
- **C-45-05** om gaze, gageservietter, creme og handsker.
- **131-10** om vådservietter og engangsvaskeklude.
- **167-10** om hudpræparater med kosmetisk formål.
- **152-11** om engangsvaskeklude og engangshandsker.
- **180-12** om fugtighedscreme.
- **259-10** om gåsefjer.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt Børne- og Socialministeriets vejledning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder, vejledning nr. 10324 af 14. december 2017.

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 2017-2140-48396

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på bedøvelsesplastre til din datter A. Kommunen afgjorde sagen den 31. august 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort sagen.

Resultatet er:

- A har ikke ret til bedøvelsesplastre til insulinpumpe efter servicelovens regler.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer i den konkrete sag, at kommunen ikke kan yde hjælp til bedøvelsesplastre til As insulinpumpe efter servicelovens regler, da insulinpumpen er bevilget af sygehuset efter sundhedslovgivningen, og dermed må betragtes som et behandlingsredskab.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at As insulinpumpe er udleveret fra hospitalet, som også yder oplæring og løbende kontrol af brugen af pumpen.

En insulinpumpe betragtes ikke som et hjælpemiddel, men som et redskab til behandling. Der kan derfor ikke ydes støtte til insulinpumper efter serviceloven. Vi henviser til vores offentliggjorte praksis.

Vi lægger også vægt på, at de ansøgte bedøvelsesplastre skal anvendes, når insulinpumpens nål skiftes hver tredje dag. A har nåleskræk, og det er derfor ikke muligt at skifte nålen på hendes insulinpumpe uden brug af bedøvelsesplastre.

Vi finder på den baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse, idet bedøvelsesplastre er nødvendige for As anvendelse af insulinpumpen. Det er derfor den ansvarlige sektor, der er ansvarlig herfor, det vil sige sundhedssektoren.

Vi er opmærksomme på oplysningerne om, at jeres tidligere bopælskommune bevilgede bedøvelsesplastre til As insulinpumpe. Dette kan dog ikke føre til en anden afgørelse i sagen, da dette ikke har været i overensstemmelse med gældende regler og praksis.

Vi bemærker, at vi ikke har taget stilling til, om A kan få bevilget de ansøgte bedøvelsesplastre efter sundhedslovens bestemmelser, da dette falder uden for vores kompetence. Du kan kontakte sygehuset, hvis du ønsker ansøgningen behandlet efter sundhedslovgivningen.

Det fremgår af sagens oplysninger, at A er 10 år og lider af diabetes 1.

Om reglerne

Principperne om sektoransvar og subsidiaritet

Efter princippet om sektoransvar er den offentlige sektor, der er ansvarlig for en ydelse, også ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for personer med nedsat funktionsevne.

Efter subsidiaritetsprincippet er det en forudsætning for støtte efter servicelovens regler om hjælpemidler og forbrugsgoder, at det ansøgte ikke kan bevilges efter anden lovgivning.

Reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder

Et hjælpemiddel er et produkt, der er fremstillet specielt med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Det afgørende er altså, at formålet med produktet er afhjælpning af funktioner, som borgeren på grund af sin nedsatte funktionsevne ellers ikke kan udføre.

Forbrugsgoder er produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Kommunen yder støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet eller forbrugsgødet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Reglerne om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen

Kommunen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

Reglerne om afgrænsning til sundhedslovgivningen

Udgifter til behandlingsredskaber afholdes af sygehusvæsenet.

Det følger af cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet, at behandlingsredskaber er redskaber, som patienten forsynes med som led i behandling på sygehus eller i speciallægepraksis, der efter aftale med sygehusvæsenet varetager opgaver for dette.

Behandlingsredskaber kan også være apparatur, som ordineres som led i behandling på sygehus/speciallægepraksis eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og som anskaffes til midlertidigt eller permanent brug i hjemmet, og hvor patienten har fået undervisning i brug af apparaturet på sygehus eller i speciallægepraksis, eller hvor patientens anvendelse af apparaturet er under en vis kontrol af sygehus eller speciallægepraksis. Eksempelvis iltapparater og insulinpumper.

Om et givet apparatur eller redskab er et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel.

Praksis om insulinpumper

Der kan efter Ankestyrelsens praksis som offentliggjort i principafgørelse nr. C-58-05 ikke ydes hjælp til en insulinpumpe som et hjælpemiddel, da en insulinpumpe betragtes som et redskab til behandling. Dette

skyldes, at insulinpumpen udleveres og anvendes under løbende kontrol og undervisning af hospitalet og adskiller sig væsentligt fra andet injektionsmateriale til diabetikere.

Plastre m.v. til behandlingsredskaber

Ankestyrelsen vurderer, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gazeservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Vi vurderer, at plastre m.v. ikke kan bevilges som selvstændige diabeteshjælpemidler efter serviceloven og hjælpemiddelbekendtgørelsen, da produkterne ikke er fremstillede specielt med henblik på at afhjælpe de varige følger af diabetes og i øvrigt ikke er sammenlignelige med de diabeteshjælpemidler, som er op-listet i bekendtgørelsen.

Vi vurderer også, at hvis produkterne efter en konkret og individuel vurdering er nødvendige, for at borgeren kan anvende et behandlingsredskab, er produkterne så nært knyttede til behandlingsredskabet, at de må anses for at være en integreret del af dette. Det er sundhedssektoren, der er ansvarlig for denne ydelse.

Vi vurderer også, at der ikke kan ydes hjælp til plastre m.v. efter reglerne om nødvendige merudgifter, når merudgifterne er en konsekvens af behandling og derfor skal dækkes efter andre bestemmelser i sundhedslovgivningen.

Den omstændighed, at en udgift ikke konkret kan afholdes efter sundhedslovgivningen, medfører ikke, at hjælpen skal ydes efter den sociale lovgivning. Dette skyldes, at udgiften ikke er opstået som en direkte følge af en nedsat funktionsevne, men derimod som følge af en iværksat behandling. Udgiften hører derfor ikke under den sociale lovgivning.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 2, j.nr. 2017-2140-24161

Du har klaget over kommunens afgørelse om plastre til benprotese. Kommunen afgjorde sagen den 25. april 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til nødvendige plastre som en integreret del af den bevilgede benprotese.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal derfor bevilge dig de nødvendige plastre som en del af din benprotese, når denne irriterer din hud og giver dig sår.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer i den konkrete sag, at udgiften til plastre er så tæt knyttet til din benprotese, at udgiften skal dækkes sammen med benprotesen som en integreret del af denne.

Vi vurderer også, at plastre skal bevilges efter reglerne om hjælpemidler.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at din benprotese, som du har fået bevilget som et hjælpemiddel, efter det oplyste skal udskiftes cirka én gang om året. Når protesen trænger til udskiftning, begynder den at gnave i din hud og giver dig sår. Du kan i denne periode ikke bruge protesen uden brug af plastre.

Vi lægger også vægt på, at du i forbindelse med amputationen fik foretaget hudtransplantation til stumpen, hvilket medfører, at din hud er ekstra følsom.

Vi lægger derfor til grund, at plastre er nødvendige for din brug af protesen i den overgangsperiode, der er, når du skal have en ny protese.

Vi finder på den baggrund grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse i sagen. Vi er ikke enige i, at de ansøgte plastre er et behandlingsredskab. Vi finder derimod, at plastre er en så integreret del af den bevilgede protese, at de skal bevilges sammen med denne.

Vi er ved denne afgørelse opmærksomme på, at der kun er tale om et midlertidigt behov for plastre, og at protesen under normale omstændigheder kan anvendes uden samtidig brug af plastre.

Dette kan ikke føre til en anden afgørelse, da det afgørende er, at du har et varigt og væsentligt behov for protese. Det er desuden en konkret og individuel vurdering, om det er nødvendigt at bruge plastre for at protesen kan anvendes efter sit formål.

Vi henviser desuden til, at kommunen skal yde hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler efter behov. Kommunen yder ligeledes hjælp til reservehjælpemidler efter behov. Det er derfor kommunens ansvar at sørge for, at du har adgang til et funktionsdygtigt hjælpemiddel.

Vi anbefaler i øvrigt, at du i god tid retter henvendelse til kommunen, når din benprotese er ved at skulle udskiftes.

Om reglerne

Princippet om sektoransvar

Efter princippet om sektoransvar er den offentlige sektor, der er ansvarlig for en ydelse, også ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for personer med nedsat funktionsevne.

Reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder

Et hjælpemiddel er et produkt, der er fremstillet specielt med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Det afgørende er altså, at formålet med produktet er afhjælpning af funktioner, som borgeren på grund af sin nedsatte funktionsevne ellers ikke kan udføre.

Forbrugsgoder er produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Kommunen yder støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet eller forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendigt for at pågældende kan udøve et erhverv.

Der ydes ikke hjælp til udgifter, der følger af brugen af et bevilget hjælpemiddel, fx til drift, rengøring eller vedligeholdelse. Der ydes efter bekendtgørelse og praksis derefter ikke hjælp til rengøring, el, almindelige batterier, første årlige udskiftning af dæk og slanger på kørestole samt affaldshåndtering.

Plastre m.v. til hjælpemidler

Ankestyrelsen vurderer, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gageservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Vi vurderer også, at hvis produkterne efter en konkret og individuel vurdering er nødvendige, for at borgeren kan anvende et bevilget hjælpemiddel, er produkterne så nært knyttede til hjælpemidlet, at de må anses for at være en integreret del af dette. Det er kommunen, der er ansvarlig for denne ydelse.

Vi vurderer endvidere, at plastre m.v. ikke kan betragtes som en driftsudgift, der følger af brugen af et hjælpemiddel.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 3, j.nr. 2016-2140-28885

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på din ansøgning om creme, gaze, vådservietter og handsker. Kommunen afgjorde sagen den 13. maj 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, oplyse sagen tilstrækkeligt til, at der kan træffes afgørelse.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer i den konkrete sag, at kommunen ikke kunne meddele dig afslag på din ansøgning med den begrundelse, at de ansøgte produkter ikke er hjælpemidler, men merudgifter, som du ikke er berettiget til på baggrund af en personkredsvurdering.

Vi vurderer også, at de ansøgte cremer, gaze, vådservietter og handsker er forbrugsgoder, der har et afhjælpningsformål for dig. Din ansøgning skal derfor behandles efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne.

Vi vurderer desuden, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi på det foreliggende grundlag kan afgøre, om du efter en konkret og individuel vurdering opfylder de nærmere betingelser for bevilling af de ansøgte cremer, gaze, vådservietter og handsker efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpningsformål.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du har ansøgt om creme, gaze, vådservietter og handsker til at afhjælpe, at du som følge af din varigt nedsatte funktionsevne ikke kan bruge toilet og toiletpapir på almindelig vis.

Det fremgår af sagen, at du ved operation i 1995 fik fjernet hele tyktarmen og en del af tyndtarmen, hvilket har medført, at du efter dine egne oplysninger har diarrétynde og syrelignende afføringer 12-15 gange om dagen. Du benytter creme, gaze, vådservietter og handsker for at rengøre dig efter toiletbesøg og for at skåne huden. Du har oplyst, at når du rengør dig grundigt på denne måde, er du i stand til at sidde på en almindelig stol. Ellers er du nødt til at sidde på en ringpude.

Vi lægger også vægt på, at du tidligere var bevilget et skylle-tørre toilet, men da dette gik i stykker, bevilgede kommunen dig i stedet et toiletsæde med indbygget skyl, hvilket har vist sig ikke at være tilstrækkeligt til at afhjælpe dig.

Hvad skal kommunen

Kommunen skal oplyse sagen tilstrækkeligt til at kunne træffe afgørelse efter servicelovens § 113 om forbrugsgoder til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne.

Kommunen skal behandle din ansøgning i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Kommunen skal således indhente yderligere oplysninger om din nedsatte funktionsevne og følgerne heraf, ligesom kommunen skal indhente nærmere oplysninger om dit konkrete behov for de ansøgte produkter, herunder også oplysninger om mængde og udgiftsniveau.

Kommunen skal endvidere indhente yderligere oplysninger til belysning af, om de ansøgte produkter i væsentlig grad kan afhjælpe dig, eller om det derimod er nødvendigt, at du igen bevilges et skylle-tørre toilet efter servicelovens regler om boligindretning.

Kommunen skal være opmærksom på at foretage en helhedsvurdering af sagen.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Vi bemærker, at du kan klage over kommunens nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning

Forbrugsgoder er produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den compensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Kommunen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Hvis personen med den nedsatte funktionsevne er i arbejde, kan der endvidere ydes hjælp til køb af forbrugsgoder, der er nødvendige for, at personen kan udøve et erhverv.

Der kan kun ydes hjælp, når udgiften er over 500 kr.

Hjælp til anskaffelse af forbrugsgoder ydes med et beløb svarende til 50 procent af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, betaler kommunen de fulde anskaffelsesudgifter.

Forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo, kan der ikke ydes hjælp til.

Cremer, gaze, vådservietter, handsker m.v. til afhjælpning

Ankestyrelsen vurderer, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gazeservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Produkterne er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Produkterne skal vurderes efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning, hvis produkterne i den konkrete situation skal afhjælpe en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Der kan herefter ydes støtte til køb af produkterne med 50 pct., når de i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendige for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Hvis produkterne ikke har en forbrugsgodeværdi for ansøgeren, men udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, betaler kommunen dog de fulde anskaffelsesudgifter.

Der tages herved udgangspunkt i kompensationsprincippet, hvorefter personer med nedsat funktionsevne i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af den nedsatte funktionsevne. Det afgørende er derfor, om produkterne alene kompenserer for den nedsatte funktionsevne, eller om ansøgeren vil blive overkompenseret ved en bevilling som et hjælpemiddel.

Der kan kun ydes hjælp til forbrugsgoder til afhjælpning, hvis udgiften til produkterne er over 500 kr. Hvis der er behov for mere end ét produkt, lægges den samlede udgift til grund. Der kan også ydes hjælp til løbende udgifter, såfremt udgifterne til det konkrete behov inden for en overskuelig og rimelig periode er over 500 kr.

Produkterne betragtes ikke som sædvanligt indbo, hvortil der ikke kan ydes støtte.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 4, j.nr. 2016-2141-58693

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på fedtcreme og vaskegel. Kommunen afgjorde sagen den 28. oktober 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til bevilling af fedtcreme og vaskegel efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder.
- Kommunen skal behandle din sag igen efter reglerne om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse efter servicelovens regler om hjælpemidler og forbrugsgoder, da vi er kommet til samme resultat, om end med en anden begrundelse.

Det betyder også, at vi hjemviser sagen til ny behandling efter servicelovens regler om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. Kommunen skal derfor afgøre sagen på ny efter disse regler.

Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, oplyse sagen tilstrækkeligt til, at der kan træffes afgørelse.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer i den konkrete sag, at fedtcreme og vaskegel ikke har et afhjælpningsformål for dig. Du har derfor ikke ret til bevilling af fedtcreme og vaskegel efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning af en varigt nedsat funktionsevne.

Vi vurderer også, at kommunen skal behandle din ansøgning i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal derfor tage stilling til, om du kan bevilges fedtcreme og vaskegel efter reglerne om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Vi vurderer endvidere, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi på det foreliggende grundlag kan afgøre, om du har ret til fedtcreme og vaskegel efter reglerne om nødvendige merudgifter til voksne.

Hvad er afgørende for resultatet

Vurderingen efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning

Vi lægger vægt på, at du har ansøgt om fedtcreme og vaskegel til at lindre dine hudgener i form af pustler og sårddannelser, som medfører smertende og stram hud, der hænger fast i tøj og sko.

Det fremgår af sagen, at du lider af leddegigt samt pustuløs psoriasis. Sidstnævnte lidelse medfører smertende pustler og sårddannelser på hænder og fødder.

Vi lægger også vægt på oplysningerne om, at du er bevilget bomulds- og engangshandsker efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder med henblik på at afhjælpe dig, når du færdes offentligt, og når du er i kontakt med fødevarer.

Vi finder på den baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at du ikke har ret til bevilling af fedtcreme og vaskegel efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning, da produkterne ikke har et afhjælpningsformål for dig, men derimod skal virke lindrende.

Vurderingen efter reglerne om nødvendige merudgifter

Vi lægger vægt på, at dit behov for fedtcreme og vaskegel er en konsekvens af din nedsatte funktionsevne.

Vi lægger herved vægt på, at fedtcreme og vaskegel ifølge dine egne oplysninger lindrer din hud, så du derved er i stand til at leve et så normalt liv som muligt.

Vi lægger også vægt på, at du som ovenfor anført ikke kan ydes hjælp til fedtcreme eller vaskegel efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, da der ikke er et afhjælpningsformål med din brug af produkterne.

Vi lægger endvidere vægt på, at der mangler konkrete lægelige oplysninger i sagen om nødvendigheden af, at du bruger de ansøgte produkter for at lindre følgerne af din lidelse.

Vi er opmærksomme på, at der i sagen foreligger journalnotater fra sygehus. Vi finder dog, at disse notater ikke er tilstrækkelige til, at mulighederne for yderligere behandling på den baggrund kan vurderes. De er heller ikke tilstrækkelige til, at vi kan vurdere, om det er nødvendigt, at du anvender de ansøgte produkter.

Dette skyldes, at der mangler en konkret lægelig udtalelse om, hvorvidt behandlingsmulighederne er udtømte. Der mangler også oplysning om, hvorvidt det er lægeligt anbefalet, at du anvender fedtcreme og vaskegel til lindring af dine hudgener.

Vi vurderer på den baggrund, at sagen skal behandles efter reglerne om nødvendige merudgifter, men at vi ikke på det foreliggende oplysningsgrundlag kan afgøre, om du har ret til fedtcreme og vaskegel som nødvendige merudgifter ved din daglige livsførelse.

Hvad skal kommunen

Kommunen skal oplyse sagen tilstrækkeligt til at kunne træffe afgørelse efter servicelovens regler om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Kommunen skal særligt indhente lægelige oplysninger om, hvorvidt der er yderligere behandlingsmuligheder, samt om det er lægeligt anbefalet, at du bruger den ansøgte fedtcreme og vaskegel til lindring af dine gener.

Vi gør i den forbindelse kommunen opmærksom på, at det er uden betydning for vurderingen af din ansøgning, om det ansøgte er ordineret eller tilskudsberettiget.

Kommunen skal på den baggrund vurdere, om du er omfattet af den personkreds, der kan bevilges hjælp til nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse. Det vil sige, at kommunen skal vurdere, om du har en varigt nedsat funktionsevne.

Kommunen skal også vurdere, om udgiften er nødvendig og overstiger de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har.

Kommunen skal i den forbindelse tage stilling til dit konkrete forbrug af de ansøgte produkter samt dine nødvendige udgifter hertil.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Vi bemærker, at du kan klage over kommunens nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter, du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning

Forbrugsgoder er produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Kommunen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet.

Hvis personen med den nedsatte funktionsevne er i arbejde, kan der endvidere ydes hjælp til køb af forbrugsgoder, der er nødvendige for, at personen kan udøve et erhverv.

Reglerne om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse

Kommunen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Med varigt nedsat funktionsevne forstås en langvarig lidelse, hvis konsekvenser for den enkelte er af indgribende karakter i den daglige tilværelse, og som medfører, at der ofte må sættes ind med ikke uvæsentlige hjælpeforanstaltninger.

Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.

Udgiften skal være nødvendig og overstige de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har. Behovet vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation.

Udmålingen af merudgifter beror på et skøn over de sandsynliggjorte merudgifter.

Cremer m.v. til lindring, hygiejne og pleje

Ankestyrelsen vurderer, at plastre, engangshandsker, engangsvaskeklude, gaze, gazeservietter, cremer, vådservietter, håndsprit, spritservietter og andre tilsvarende produkter er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Produkterne er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Produkterne skal vurderes efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpning, hvis produkterne i den konkrete situation skal afhjælpe en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Produkterne skal vurderes efter servicelovens regler om nødvendige merudgifter, hvis de i den konkrete situation ikke skal afhjælpe en varigt nedsat funktionsevne, men alligevel er nødvendige for at ansøgeren kan leve et så normalt liv som muligt på trods af den nedsatte funktionsevne.

Der kan eksempelvis ydes hjælp til produkterne efter merudgiftsreglerne, når produkterne konkret skal anvendes til lindring, hygiejne eller pleje.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 5, j.nr. 2016-2140-41559

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på spritservietter til din søn, A. Kommunen afgjorde sagen den 18. juli 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort sagen.

Resultatet er:

– Kommunen skal behandle sagen om spritservietter igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, oplyse sagen tilstrækkeligt til at der kan træffes afgørelse på baggrund af en konkret og individuel vurdering.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer i den konkrete sag, at kommunen ikke kunne give afslag på din ansøgning om spritservietter til A alene med den begrundelse, at spritservietter i forbindelse med diabetes ikke er et testmateriale og derfor ikke kan bevilges efter reglerne om hjælpemidler.

Vi vurderer, at kommunen skal tage stilling til, om spritservietter er nødvendige for, at A kan anvende et bevilget diabeteshjælpemiddel og derfor må anses for at være en integreret del af dette hjælpemiddel.

Kommunen skal behandle din ansøgning i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal derfor tage stilling til, om A kan bevilges spritservietter efter reglerne om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen i hjemmet af et barn under 18 år.

Vi vurderer også, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi på det foreliggende grundlag kan afgøre, om A har ret til spritservietter som en integreret del af et bevilget hjælpemiddel eller efter reglerne om nødvendige merudgifter.

Hvad er afgørende for resultatet

Vurderingen efter reglerne om hjælpemidler

Vi lægger vægt på, at A på 8 år lider af diabetes og foretager målinger af blodsukker, hvortil du har ansøgt om spritservietter.

Vi lægger herved til grund, at As blodsukkermålingsapparat er bevilget som diabeteshjælpemiddel i medfør af hjælpemiddelbekendtgørelsens § 9.

Vi lægger også vægt på, at der mangler oplysninger om, hvorvidt der er særlige forhold, som gør, at A ikke kan foretage måling af blodsukker uden brug af spritservietter.

Det er derfor ikke på det foreliggende grundlag muligt at afgøre, om A har ret til spritservietter som en integreret del af de bevilgede diabeteshjælpemidler.

Vurderingen efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning

Vi lægger vægt på, at du har ansøgt om spritservietter til brug for As måling af blodsukker i forbindelse med hans diabetes.

Vi vurderer på den baggrund, at A ikke har ret til bevilling af spritservietter efter reglerne om forbrugsgoder til afhjælpningsformål, da spritservietterne i stedet skal anvendes til hygiejniske formål og ikke til afhjælpning af følgerne af den varigt nedsatte funktionsevne.

Vurderingen efter reglerne om nødvendige merudgifter

Vi lægger vægt på, at behovet for spritservietter er en konsekvens af As nedsatte funktionsevne.

Vi lægger også vægt på, at formålet med spritservietterne er at sikre en god hygiejne, når A skal stikke sig som følge af sin diabetes.

Vi lægger dog også vægt på, at det som ovenfor anført ikke er afklaret, om spritservietter er nødvendige for As anvendelse af bevilgede diabeteshjælpemidler, og derfor skal bevilges som en integreret del af disse hjælpemidler.

Der foreligger ikke oplysninger i sagen om, hvorvidt der er særlige konkrete og individuelle forhold ved As behov for spritservietter, som gør, at de er nødvendige for, at A kan leve et så normalt liv som muligt. Ligeledes mangler der oplysninger om, hvor mange spritservietter A anvender, samt hvilke udgifter du har i den forbindelse.

Hvad skal kommunen

Kommunen skal oplyse sagen tilstrækkeligt til at kunne vurdere, om der er konkrete og individuelle forhold, som gør, at det ikke er muligt for A at anvende vand og sæbe, når han skal måle sit blodsukker.

Såfremt kommunen vurderer, at spritservietter ikke er en integreret del af de bevilgede hjælpemidler til blodsukkermåling, skal kommunen vurdere, om du har ret til bevilling af spritservietterne som en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af A i hjemmet.

Kommunen skal særligt tage stilling til As konkrete forbrug af spritservietter og dine udgifter hertil, ligesom kommunen skal tage stilling til, om spritservietterne er nødvendige ud fra hensynet til, at A kan leve så normalt som muligt.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Vi bemærker, at du kan klage over kommunens nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Reglerne om hjælpemidler

Et hjælpemiddel er et produkt, der er fremstillet specielt med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Det afgørende er altså, at formålet med produktet er afhjælpning af funktioner, som borgeren på grund af sin nedsatte funktionsevne ellers ikke kan udføre.

Kommunen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Til insulinkrævende diabetikere og til diabetikere, som er i kombinationsbehandling med insulin og tabletter eller andet godkendt injektionspræparat, yder kommunen støtte til injektions- og testmaterialer - fx sprøjter, kanyler, insulinpen, fingerprikker (lancetter), teststrimler og blodsuktermåleapparatur. Der kan ydes støtte til inhalator til administration af insulin, når injektion medfører meget svære lokalreaktioner som komplikation.

Reglerne om forbrugsgoder til afhjælpning

Forbrugsgoder er produkter, der er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed. Produktet er således ikke fremstillet specielt til at afhjælpe en nedsat funktionsevne, som det er tilfældet med hjælpemidler, men kan i en række tilfælde udgøre den kompensation, som personer med nedsat funktionsevne har behov for.

Kommunen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Reglerne om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen

Kommunen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning.

At der skal være tale om en merudgift betyder, at der kun dækkes udgifter i det omfang, de overstiger de udgifter, som en familie i almindelighed har. Det afgørende er således ikke, hvilke udgifter den konkrete familie ville have haft, hvis barnet ikke havde en funktionsnedsættelse.

Ved vurderingen af, om en merudgift er nødvendig, indgår det, at et af formålene med dækning af merudgifter er, at familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Behovet for dækning af merudgifter vurderes derfor i forhold til børn uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation.

At det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, betyder, at familien alene kan få dækket de merudgifter, de har som følge af barnets funktionsnedsættelse - og dermed ikke de udgifter, som en familie i almindelighed må forventes at have.

At det er en betingelse, at merudgifterne ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i denne lov eller anden lovgivning, betyder, at hvis der kan ydes hjælp efter reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder til afhjælpning, kan det ansøgte ikke bevilges som en nødvendig merudgift.

Spritprodukter til diabetespatienter

Ankestyrelsen vurderer, at spritservietter, håndsprit og andre tilsvarende produkter ikke i sig selv er diabeteshjælpemidler, da produkterne ikke er fremstillet specielt med henblik på at afhjælpe de varige følger af diabetes og i øvrigt ikke er sammenlignelige med de produkter, som er opført i hjælpemiddelbekendtgørelsens bestemmelse om diabeteshjælpemidler.

Vi vurderer, at spritprodukter derimod er forbrugsgoder, da de er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug med den almindelige befolkning som målgruppe.

Vi vurderer også, at spritprodukter må anses for at være en integreret del af et bevilget diabeteshjælpemiddel, hvis produkterne efter en konkret og individuel vurdering er en forudsætning for, at ansøgeren kan anvende det bevilgede hjælpemiddel efter dets formål.

Spritprodukter til brug for diabetespatienters blodsuktermålinger og insulininjektioner skal anvendes til hygiejne og dermed ikke i sig selv har et afhjælpningsformål. Selvom spritprodukter er forbrugsgoder, kan de derfor ikke bevilges efter servicelovens regler om forbrugsgoder til afhjælpningsformål.

Endelig vurderer vi, at der efter en konkret og individuel vurdering kan ydes hjælp efter servicelovens regler om dækning af nødvendige merudgifter til spritprodukter til diabetespatienter. Dette skyldes, at der kan ydes hjælp efter merudgiftsreglerne til forbrugsgoder, der i den konkrete situation skal anvendes til pleje, hygiejne eller lindring med henblik på at ansøgeren kan leve et så normalt liv som muligt.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.